

Karolinska
Institutet

Behandling och behandlare av spelproblem inom socialtjänst och hälso- och sjukvård

Viktor Månsson¹, Eva Samuelsson², Anne H Berman^{1,3} och Anders Nilsson¹

¹ Center for Psychiatry Research, Department of Clinical Neuroscience, Karolinska Institutet, & Stockholm Healthcare Services, Region Stockholm, Norra Stationsgatan 69, SE-113 64 Stockholm, Sweden

² Department of Social Work, Department of Public Health Sciences, Centre for Social Research on Alcohol and Drugs (SoRAD), Stockholm University

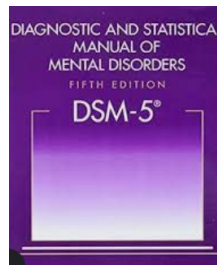
³ Department of Psychology, Uppsala University

En kort selektiv bakgrund

1957:
Första
GA-mötet
(USA)

1990-tal: KBT
för
spelproblem

2018: Nya
lagtexter
(SoL och
HSL)

1980:
Pathological
Gambling I
DSM III

2013: Hasardspelsyndrom
I DSM 5

Behandling av spelproblem i Sverige från 2018

- Fortsatt proffessionalisering
- Delat ansvar mellan kommun och region (SoL och HSL)
- Rekommenderad behandling: KBT el. KBT i kombination med MI (SOU 2017-12-20)
- Spelspecifik behandling i kommun ökade från 7 % (2015) till 74% (2019) (Stömlinjen, 2019)
- 392 patienter fick spelberoendediagnos i specialistvård 2019 (Socialstyrelsen)
- 630 klienter fick insatser i kommun in 2019. (Socialstyrelsen,2020)

Behandlaren = länk mellan forskning och klient

Frågor

- Vilken behandling erbjuds och av vem?
- Vad anses vara viktigt att behandlingen ska innehålla?
- Upplever behandlarna trygghet i att arbeta med klienter med spelproblem?

Metod

- Enkät via mejllistor och till kommuner (290) och regioner (21) till personal som arbetat med “behandling av spelproblem senaste året”
- Demografi och yrkesrelaterade frågor
- SAAPPQ – 10 frågor om *role security*, anpassad för spelproblem
- Typ av behandling och behandlingskomponenter

*Begränsning

- Resultatet bygger på vad behandlarna själva rapporterar = svaren ej validerade
- Self-serving bias?
- Enkäten anonym och ingen återkoppling på svaren

Spelberoendebehandlarna

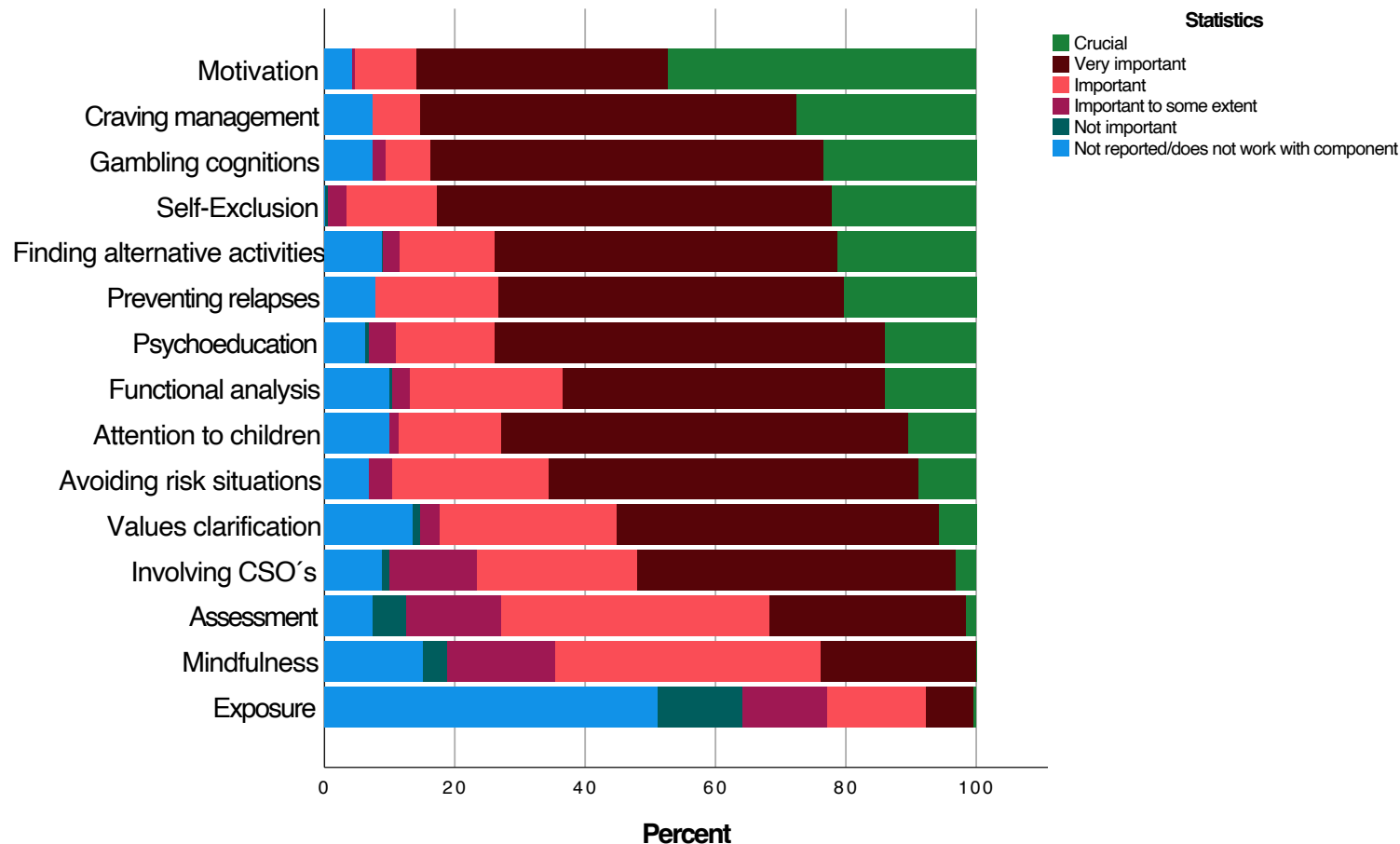
- N = 188
- Medelålder: 49 år
- 67% kvinnor
- 90 % inom socialtjänst

Profession

- I genomsnitt 16 år inom yrket, men kort erfarenhet av spelbehandling (50% mindre än tre års erfarenhet)
- 71 % träffade två eller färre klienter med spelproblem/månad
- 38 % var socionom, följt av beteendevetare (13%) och behandlingspedagog (12%).

Behandling	Alla %(N=188)	Socialtjänst (%)	Hälso-sjukvård (%)
KBT	76.5	73.6	95.8
MI	74.3	77.9	50
Stödjande samtal	54.6	57.7	33.3
Stöd för anhöriga	37.2	41.1	8.3
Tolvsteg	35.5	41	0
CRA	28.4	33.1	0
ACT	14.2	15.3	8.3
CRAFT	13.7	16	0
PDT	3.3	3.1	4.2
Annan	10.9	10.7	13.0

Vad är viktigast i behandling?

Principal Component Analysis

Fyra olika behandlarstilar

- “Generell KBT”
- “Bedömning och självhjälp”
- “Familje-fokus”
- “Exponering”

“Rollsäkerhet”

- Undersöktes med SAAPPQ
- Multipel regressionanalys
- Att träffa fler klienter med spelproblem var associerat med både ökat *legitimitet* (OR = 1.37), *lämplighet* (OR = 1.49) och *villighet* (OR = 1.97)
- De som uppgav sig erbjuda KBT uppgav högre *lämplighet* (OR = 2.71)
- Övriga prediktorer ej signifikanta (kön, ålder, arbetsplats, utbildning, antal år som behandlare)

Slutsats och framtid

- KBT och MI är de vanligaste behandlingarna som erbjuds
- Färre typer av behandlingar inom region
- Merparten av spelbehandlarna får för lite klinisk erfarenhet

- Andra faktorer som möjligen kan ha betydelse:
 - Handledning
 - Kollegialt utbyte
 - Rutiner för screening

Referenser

- V. Månsson, E. Samuelsson, A. H. Berman and A. Nilsson. **Treatment for problem gambling and counselors` perception of their clinical competence: A national web survey in Sweden.** Opublicerat manuskript, insänt för publicering. Institutionen för Klinisk Neurovetenskap. Karolinska Institutet. 2022.
- George, S., Ijeoma, O., & Bowden-Jones, H. (2013). Gamblers Anonymous: Overlooked and underused? *Advances in Psychiatric Treatment*, 19(1), 23-29. doi:10.1192/apt.bp.111.009332
- Petry NM, Ginley MK, Rash CJ. A systematic review of treatments for problem gambling. *Psychol Addict Behav.* 2017;31(8):951-61.
- Richardson GB, Smith R, Lowe L, Acquavita SP. Structure and longitudinal invariance of the Short Alcohol and Alcohol Problems Perception Questionnaire. *J Subst Abuse Treat.* 2020;115:108041.
- Cowlshaw S, Merkouris S, Dowling N, Anderson C, Jackson A, Thomas S. Psychological therapies for pathological and problem gambling. *Cochrane Database Syst Rev.* 2012;11:CD008937.
- National Board of Health and Welfare. (2021). *Statistik om insatser till vuxna personer med missbruk och beroende 2020. [Statistics of interventions delivered to adults with addiction problems].* .